

Amandman 2
Sharon Bowles
u ime Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku

Izvješće **A7-0344/2012**
Arlene McCarthy
Kaznene sankcije za trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje tržištem
COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD)

Prijedlog Direktive

—

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA*
na prijedlog Komisije

DIREKTIVA 2014/.../EU
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od

**o kaznenim sankcijama za trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje
tržištem**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 83.
stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

* Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označava se podebljanim kurzivom, a brisani tekst oznakom **[]**.

nakon dostavljanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke¹,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

budući da:

- (1) Za integrirano i učinkovito financijsko tržište ***te veće povjerenje ulagača*** potreban je integritet tržišta. Nesmetano funkcioniranje tržišta vrijednosnih papira i povjerenje javnosti u tržišta preduvjeti su za gospodarski rast i blagostanje. Zlouporaba tržišta šteti integritetu financijskih tržišta i narušava povjerenje javnosti u vrijednosne papire, izvedenice ***i referentne vrijednosti***.

¹ SL C 161, 7.6.2012., str. 3.

² SL C 181, 21.6.2012., str. 64.

³ Stajalište Europskog parlamenta od ... (još nije objavljeno u Službenom listu).

- (2) Direktivom 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ ***upotpunjeno je i ažuriran pravni okvir Unije za zaštitu integriteta tržišta. Njome se također*** od država članica zahtijevalo da osiguraju da nadležna tijela imaju ovlasti utvrđivanja i istraživanja zlouporabe tržišta. Ne dovodeći u pitanje pravo država članica da nameću kaznene sankcije, Direktivom 2003/6/EZ od država članica također se traži da osiguraju mogućnost poduzimanja odgovarajućih administrativnih mjera ili nametanja administrativnih sankcija osobama koje su odgovorne za povrede nacionalnih propisa kojima se navedena Direktiva provodi.
- (3) U izvješću Skupine na visokoj razini o finansijskom nadzoru u EU-u (***Skupina na visokoj razini***) dana je preporuka da solidan bonitetni okvir i okvir obavljanja djelatnosti u finansijskom sektor moraju biti utemeljeni na snažnim sustavima nadzora i sankcioniranja. U tom smislu ***Skupina na visokoj razini*** smatra da nadzorna tijela moraju raspolagati dovoljnim ovlastima za djelovanje te da bi osim toga trebali postojati jednakovrijedni, snažni i odvraćajući sustavi sankcioniranja svih finansijskih kaznenih djela u okviru kojih bi sankcije trebalo djelotvorno provoditi ***u cilju očuvanja integriteta tržišta***. Skupina ***na visokoj razini*** zaključila je da su sustavi sankcioniranja u državama članicama općenito slabi i heterogeni.

¹

Direktiva 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o trgovanju na temelju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem (zlouporabi tržišta) (SL L 96, 12.4.2003., str. 16.).

- (4) Za zakonodavni okvir o zlouporabi tržišta koji dobro funkcionira potrebna je djelotvorna provedba. Ocjenjivanje nacionalnih sustava upravnih sankcija u okviru Direktive 2003/6/EZ pokazalo je da nemaju sva nacionalna nadležna tijela na raspolaganju cjelovit skup ovlasti za osiguravanje odgovarajućih sankcija kao odgovor na zlouporabe tržišta. Točnije, nisu sve države članice imale na raspolaganju novčane upravne kazne za trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje tržištem, a države članice imale su kazne vrlo različitih visina. ***Stoga je potreban novi zakonodavni akt kako bi se osigurala minimalna zajednička pravila diljem Unije.***
- (5) Usvajanje upravnih sankcija u državama članicama ***dosad se pokazalo kao*** nedovoljno za osiguravanje pridržavanja propisa o sprečavanju zlouporabe tržišta i borbi protiv nje.
- (6) Bitno je da se pridržavanje pravila jača pomoću raspoloživosti kaznenih sankcija koje iskazuju kvalitativno drugačiju društvenu nesuglasnost nego što je to slučaj s upravnim kaznama. Kvalificiranjem ***barem*** ozbiljnih oblika zlouporabe tržišta kao kaznenog djela postavljaju se jasne zakonske granice po kojima se takvi postupci smatraju neprihvatljivima te se javnosti i potencijalnim počiniteljima šalje poruka da ih nadležna tijela shvaćaju vrlo ozbiljno.

- (7) Sve države članice nisu donijele kaznene sankcije za neke oblike ozbiljnih povreda nacionalnih propisa kojima se Direktiva 2003/6/EZ provodi. Takvim različitim pristupima ugrožava se ujednačenost uvjeta poslovanja na unutarnjem tržištu i može se dati poticaj osobama da počine djelo zlouporabe tržišta u državama članicama koje nisu donijele kaznene sankcije za takva djela. Uz to do sada u Uniji nije bilo zajedničkog shvaćanja o tome koja se ponašanja smatraju takvom ozbiljnom povredom. Stoga bi trebalo utvrditi minimalna pravila za određivanje kaznenih djela koja su počinile fizičke *osobe, odgovornosti pravnih osoba* te njihovih sankcija. Zajednička minimalna pravila također bi omogućila korištenje djelotvornijih metoda ispitivanja i djelotvornu suradnju unutar države članice i među državama članicama.
- S obzirom na posljedice finansijske krize, očito je da manipuliranje tržištem potencijalno može nauditi životima milijuna ljudi. Nedavni skandal u vezi s londonskom međubankovnom ponudbenom kamatnom stopom (Libor,) koji se odnosio na ozbiljan slučaj manipulacije referentnim vrijednostima, pokazao je da relevantni problemi i praznine znatno utječu na povjerenje u tržište i ulagačima mogu prouzročiti velike gubitke te narušiti realno gospodarstvo. Nedostatak zajedničkih sustava kaznenih sankcija diljem Unije omogućava onima koji su odgovorni za zlouporabu tržišta da iskorištavaju manje stroge sustave u nekim državama članicama. Osim toga, nametanje kaznenih sankcija za kaznena djela zlouporabe tržišta imat će povećani odvraćajući učinak na moguće kršitelje.*

- (8) Uvođenje kaznenih sankcija **barem** za najozbiljnija djela zlouporabe tržišta u svim državama članicama stoga je ključno za osiguravanje djelotvorne provedbe politike Unije na području borbe protiv zlouporabe tržišta █ .
- (9) Kako bi područje primjene ove Direktive bilo u skladu s onim Uredbe (EU) br. .../2014 *Europskog parlamenta i Vijeća¹ [MAR]*, trgovanje vlastitim dionicama u programima otkupa *i trgovanje vrijednosnim papirima ili povezanim instrumentima za stabilizaciju vrijednosnih papira*, kao i transakcije, nalozi ili postupci *koji se provode u svrhe monetarne politike, tečajne politike ili politike upravljanja javnim dugom te aktivnosti u vezi s emisijskim jedinicama poduzete u skladu s klimatskom politikom Unije, kao i aktivnosti poduzete u skladu sa zajedničkom poljoprivrednom politikom Unije i zajedničkom ribarstvenom politikom Unije*, trebali bi biti izuzeti od ove Direktive.
- (10) Države članice trebale bi imati obvezu okvalificirati kao kaznena djela **barem ozbiljna djela** trgovanja na temelju povlaštenih informacija, manipuliranja tržištem *te nezakonitog otkrivanja povlaštenih informacija* █ ako su ona počinjena namjerno.

¹

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od ... o ... [MAR] (SL L ...).

- (10a) *Za potrebe ove Direktive, trgovanje na temelju povlaštenih informacija i njihovo nezakonito otkrivanje trebali bi se smatrati ozbiljnima u slučajevima u kojima oni imaju značajan utjecaj na integritet tržišta, stvarni ili potencijalni proizašli dobitak ili izbjegnuti gubitak, visinu štete nanesene tržištu, ili ukupnu vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje. Ostale okolnosti koje se mogu uzeti u obzir su, primjerice, činjenica da je kazneno djelo počinjeno u okviru kriminalne organizacije ili da je osoba prije već počinila takvo djelo.*
- (10b) *Za potrebe ove Direktive manipuliranje tržištem trebalo bi se smatrati ozbilnjim u slučajevima u kojima je značajan utjecaj na integritet tržišta; stvarni ili potencijalni proizašli dobitak ili izbjegnuti gubitak, visinu štete nanesene tržištu, razinu promjene vrijednosti financijskog instrumenta ili promptnog ugovora za robu ili iznosa prvotno korištenih sredstava ili ako je za manipuliranje odgovorna osoba koja je zaposlena u financijskom sektoru ili u nadzornom ili regulatornom tijelu ili tamo radi.*

- (11) Zbog negativnog utjecaja koji pokušaji trgovanja na temelju povlaštenih informacija i pokušaji manipuliranja tržištem imaju na integritet finansijskih tržišta i na povjerenje ulagača u ta tržišta, ti bi postupci također trebali biti kažnjivi kao kazneno djelo.
- (11a) Ovom Direktivom države članice trebalo bi obvezati da u svojim nacionalnim zakonodavstvima predvide kaznenopravne sankcije u vezi s postupcima trgovanja na temelju povlaštenih informacija, manipuliranja tržištem i nezakonitim otkrivanjem povlaštenih informacija, na koje se ova Direktiva primjenjuje. Ovom Direktivom ne bi se trebale vesti obveze u vezi s primjenom tih kazni ili bilo kojeg drugog postojećeg sustava provedbe zakona na pojedinačne slučajeve.*
- (12) Osim toga, ovom bi se Direktivom od država članica trebalo tražiti da osiguraju kažnjivost poticanja na kazneno djelo, pomaganja u kaznenom djelu te nagovaranja na kazneno djelo. ■
- (12a) Kako bi sankcije za kaznena djela spomenuta u ovoj Direktivi bile djelotvorne i odvraćajuće, u njoj bi se trebala odrediti minimalna razina maksimalnog trajanja kazne zatvora.*

- (13) Ova Direktiva treba se primjenjivati uzimajući u obzir pravni okvir uspostavljen Uredbom (EU) br. .../2014 [MAR] i njezinim provedbenim mjerama.
- (14) Kako bi se osigurala djelotvorna provedba europske politike za osiguravanje integriteta financijskih tržišta utvrđene Uredbom (EU) No .../2014 [MAR], države članice **I** trebale bi proširiti odgovornost *za kaznena djela predviđena ovom Direktivom* na pravne osobe *izricanjem kaznenih i nekaznenih sankcija ili mjera koje su djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće, poput onih iz Uredbe (EU) No .../2014 [MAR]. Te mjere mogu uključivati i objavljivanje konačne odluke o sankciji, zajedno s identitetom odgovorne pravne osobe, uzimajući u obzir temeljna prava i načelo proporcionalnosti te rizike za stabilnost financijskih tržišta i tekućih istraga. Države članice bi, prema potrebi te ako je u nacionalnom zakonodavstvu predviđena kaznena odgovornost za pravne osobe, tu kaznenu odgovornost trebale u skladu s nacionalnim zakonodavstvom proširiti na kaznena djela iz ove Direktive. Ovom Direktivom države članice ne bi se trebale spriječiti u objavljivanju konačnih odluka o odgovornosti ili sankcijama.*

- (14a) *Države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da tijela za provođenje zakona, pravosudna tijela i druga nadležna tijela odgovorna za provođenje istrage ili kazneno gonjenje na temelju kaznenih djela iz ove Direktive imaju mogućnost korištenja djelotvornih istražnih alata. Uzimajući u obzir, između ostalog, načelo proporcionalnosti, korištenje takvih alata u skladu s nacionalnim zakonodavstvom trebalo bi biti razmjerno prirodi i ozbiljnosti kaznenih djela nad kojima se provodi istraga.*
- (15) Budući da ova Direktiva utvrđuje minimalna pravila, države članice imaju mogućnost donijeti ili provoditi strože propise kaznenog prava za zlouporabu tržišta.
- (15a) *Primjerice, ponašanje iz članka 4. koje je počinjeno zbog nepažnje ili teškog nemara države članice mogu okvalificirati kao kazneno djelo.*
- (15b) *Obvezama iz članaka 6. i 8. države članice ne izuzimaju se iz obveze da u nacionalnom zakonodavstvu predvide upravne sankcije i mjere za kršenja iz Uredbe (EU) No .../2014 [MAR], osim ako su države članice, u skladu s odredbama iz Uredbe (EU) No .../2014 [MAR], u svojim nacionalnim zakonodavstvima odlučile utvrditi samo kaznene sankcije za takva kršenja.*

- (15c) *Područje primjene ove Direktive definira se na način da dopunjuje i osigurava djelotvornu provedbu odredbi iz Uredbe (EU) No .../2014 [MAR]. Budući da bi kaznena djela počinjena namjerno ili barem u ozbiljnim slučajevima u skladu s ovom Direktivom trebala biti kažnjiva, za izricanje sankcija za kršenja iz Uredbe (EU) br. .../2014 [MAR] ne zahtijeva se dokazivanje namjere niti da su okvalificirana kao ozbiljna. Prilikom primjene zakona kojim se ova Direktiva prenosi u nacionalno zakonodavstvo, države članice trebale bi osigurati da izricanje kaznenih sankcija na temelju kaznenih djela predviđenih ovom Direktivom i upravnih sankcija u skladu s Uredbom (EU) No .../2014 [MAR] ne dovede do kršenja načela ne bis in idem.*
- (15d) *Ne dovodeći u pitanje opća pravila nacionalnog kaznenog zakona na području primjene i izvršavanja kazni u skladu s konkretnim okolnostima svakog pojedinog slučaja, pri proporcionalnosti sankcija trebali bi se u obzir uzeti ostvareni dobici ili izbjegnuti gubici osoba koje se smatraju dogovornima, kao i šteta prouzročena kaznenim djelom protiv drugih osoba te, prema potrebi, šteta nanesena funkcioniranju tržišta ili širem gospodarstvu.*

- (17) Budući da cilj ove Direktive, osiguravanje mogućnosti izricanja kaznenih sankcija *barem* za ozbiljna djela *zlouporabi* tržišta diljem Unije, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se zbog opsega i učinka ove Direktive može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti određenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti određenim u tom člankom, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (17a) *Jačanje prekograničnih aktivnosti zahtijeva djelotvornu i učinkovitu suradnju između nacionalnih tijela koja su nadležna za provođenje istraživanje i kaznenog gonjenje u vezi s kaznenim djelima zlouporabe tržišta. Organizacija i nadležnosti nacionalnih tijela u različitim državama članicama ne bi trebale biti prepreka njihovoј suradnji.*

- (18) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela Povelje o temeljnim pravima Europske unije koja se nalaze u UFEU-u. Posebno bi se trebala primjenjivati poštujući ***pravo na zaštitu osobnih podataka (članak 8.), slobodu izražavanja (članak 11.)***, slobodu poduzetništva (članak 16.), pravo na učinkovit pravni lijek i na pravično suđenje (članak 47.), prepostavku nedužnosti i pravo na obranu (članak 48.), načela zakonitosti i proporcionalnosti kaznenih djela i kazni (članak 49.) i izbjegavanje dvostrukog suđenja ili kažnjavanja ***tijekom kaznenog postupka*** zbog istog kaznenog djela (članak 50.).
- (18a) Pri provedbi ove Direktive potrebno je osigurati postupovna prava osumnjičenih ili optuženih osoba u kaznenom postupku. Njihovim obvezama u skladu s ovom Direktivom ne dovode se u pitanje njihov obvezu u skladu s već usvojenim zakonodavstvom Unije na području postupovnih prava u kaznenom postupku. Nijednom odredbom ove Direktive ne namjerava se ograničiti sloboda medija ili sloboda izražavanja u medijima u mjeri u kojoj su one zajamčene u Uniji i državama članicama, posebno u skladu s člankom 11. Povelje o temeljnim pravima i drugim relevantnim odredbama. Ovo je potrebno naglasiti posebno u odnosu na otkrivanje povlaštenih informacija u skladu s člankom 3.a.***

-
- (20) Ne dovodeći u pitanje članak 4. Protokola [br. 21] o stajalištu Ujedinjene Kraljevine u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde priloženog Ugovoru, Ujedinjena Kraljevina neće sudjelovati u donošenju ove Direktive i stoga nije obvezna primjenjivati je.
 - (21) U skladu s člancima 1., 2., 3. i 4. Protokola [br. 21] o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde priloženog Ugovoru, Irska je obavijestila o svojoj želji da sudjeluje u donošenju i primjeni ove Direktive.
 - (22) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola [br. 22] o stajalištu Danske priloženom Ugovoru, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive i stoga nije obvezna primjenjivati je,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Direktivom uspostavljaju se minimalna pravila za kaznene sankcije za *trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito otkrivanje povlaštenih informacija i za manipuliranje tržištem kako bi se osigurao integritet financijskih tržišta u Uniji te povećali zaštita ulagača i povjerenje u ta tržišta.*
2. Ova Direktiva *primjenjuje se na sljedeće:*
 - (a) *financijske instrumente koji su uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu ili za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu;*
 - (b) *financijske instrumente kojima se trguje, koji su uvršteni za trgovanje ili za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje za trgovanje na MTP-u;*
 - (c) *financijske instrumente kojima se trguje na OTP-u;*

(d) *financijske instrumente koji nisu obuhvaćeni točkama (a) ili (b) ili (c), a čija cijena ili vrijednost ovisi o cijeni ili vrijednosti ili utječe na cijenu ili vrijednost financijskog instrumenta iz tih točaka, uključujući, ali ne ograničavajući se na, ugovore o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjena obveza i ugovore o razlici.*

Ova Direktiva također se primjenjuje na postupke ili transakcije, uključujući ponude, u vezi s dražbama emisijskih jedinica ili drugih proizvoda na dražbi koji se na njima temelje prema Uredbi Komisije (EU) br. 1031/2010¹. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe koje se odnose na ponude podnesene u kontekstu dražbe, sve odredbe ove Direktive koje se odnose na naloge za trgovanje primjenjuju se na takve ponude █ .

2.a Ova se Direktiva ne primjenjuje na:

(a) *trgovanje vlastitim dionicama u programima otkupa, ako se to trgovanje provodi u skladu s člankom 3. stavcima 1., 1.a i 1.b Uredbe (EU) No .../2014 [MAR];*

¹ *Uredba Komisije (EU) br. 1031/2010 od 12. studenog 2010. o rasporedu, upravljanju i drugim aspektima dražbi emisijskih jedinica stakleničkih plinova prema Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (SL L 302, 18.11.2010., str. 1.).*

- (b) *trgovanje vrijednosnim papirima ili povezanim sredstvima za stabilizaciju vrijednosnih papira, ako se to trgovanje provodi u skladu s člankom 3. stavcima 2., 2.a i 2.b Uredbe (EU) No .../2014 [MAR];*
- (c) *transakcije, naloge ili postupke koji se provode u svrhe monetarne politike, tečajne politike ili politike upravljanja javnim dugom u skladu s člankom 4. stavkom 1., transakcije, naloge ili postupke provedene u skladu s člankom 4. stavkom 1.a, aktivnosti u skladu s klimatskom politikom Unije u skladu s člankom 4. stavkom 2. ili aktivnosti poduzete u skladu sa zajedničkom poljoprivrednom politikom Unije ili zajedničkom ribarstvenom politikom, u skladu s člankom 4. stavkom 2.a Uredbe (EU) br. .../2014 [MAR];*

2b. Članak 4. primjenjuje se i na:

- (a) *promptne ugovore za robu, koji nisu veleprodajni energetski proizvodi, ako transakcija, nalog ili postupak utječe na cijenu ili vrijednost finansijskog instrumenta iz stavka 2. ovog članka;*

- (b) vrste finansijskih instrumenata, uključujući izvedene ugovore ili izvedene instrumente za prijenos kreditnog rizika ako transakcija, nalog, ponuda ili postupak utječe na cijenu ili vrijednost promptnog ugovora za robu kod kojega cijena ili vrijednost ovise o cijeni ili vrijednosti tih finansijskih instrumenata;
- (c) postupak u vezi s referentnim vrijednostima.
- 2c. *Ova se Direktiva primjenjuje na sve transakcije, naloge ili postupke u vezi s finansijskim instrumentom kako je definiran u stavcima 2. i 5. ovog članka, bez obzira na to odvija li se ta transakcija, nalog ili postupak na mjestu trgovanja ili ne.*

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „finansijski instrument” znači svaki instrument u smislu članka 4. *stavka 2. podstavka 14. Direktive 2014/.../EU Europskog parlamenta i Vijeća¹ [MiFID]*;

¹ *Direktiva 2014/.../EU Europskog parlamenta i Vijeća od ... o ... [MiFID] (SL L ...).*

- 1.a** „*promptni ugovor za robu*” znači svaki ugovor u smislu članka 5. stavka 10. Uredbe (EU) br. .../2014 [MAR];
- 1.b** „*program otkupa*” znači trgovanje vlastitim dionicama u skladu s člancima od 21. do 27. Direktive 2012/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹;
- 2.** „povlaštene informacije” znači informacije u smislu članka 6. stavaka 1., 2., 2.a i 3. Uredbe (EU) br. .../2014 [MAR];
- 2.a** „*emisijske jedinice*” znači finansijski instrument kako je definiran u točki 11. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2014.../EU [MiFID];
- 2.b** „*referentna vrijednost*” znači referentna vrijednost kako je definirana u članku 5. stavku 20. Uredbe (EU) br. .../2014 [MAR];

¹ Direktiva 2012/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uskladivanju zaštitnih mjera koje, radi zaštite interesa članova i trećih osoba, države članice zahtijevaju od trgovackih društava u smislu drugog stavka članka 54. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u pogledu osnivanja javnih društava s ograničenom odgovornošću i održavanja i promjene njihovog kapitala, a s ciljem ujednačavanja tih zaštitnih mjera (SL L 315, 14.11.2012., str. 74.).

- 2.c „prihvaćena tržišna praksa” znači posebne tržišne prakse koje je prihvatiло nadležno tijelo određene države članice u skladu s člankom 8.a Uredbe (EU) br. .../2014 [MAR];
- 2.d „stabilizacija” znači stabilizacija kako je definirana u članku 5. stavku 4.b Uredbe (EU) br. .../2014 [MAR];
- 2.e „uređeno tržište” znači uređeno tržište kako je definirano u članku 2. stavku 1. podstavku 5. Uredbe (EU) br. .../2014 Europskog parlamenta i Vijeća¹ [MiFIR];
- 2.f „multilateralna trgovinska platforma” ili „MTP” znači multilateralna trgovinska platforma kako je definirana u članku 2. stavku 1. podstavku 6. Uredbe (EU) br. .../2014 [MiFIR];
- 2.g „organizirana trgovinska platforma” ili „OTP” znači organizirana trgovinska platforma kako je definirana u članku 2. stavku 1. podstavku 7. Uredbe (EU) br. .../2014 [MiFIR];
- 2.h „mjesto trgovanja” znači mjesto trgovanja kako je definirano u članku 2. stavku 1. podstavku 25. Uredbe (EU) br. .../2014 [MiFIR].

¹ Uredba (EU) br. .../2014 Europskog parlamenta i Vijeća od ... o ... [MiFIR] (SL L ...).

2.i „veleprodajni energetski proizvod” ima isto značenje kao u članku 2. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹;

2.j „izdavatelj” znači „izdavatelj finansijskog instrumenta” kako je definiran u članku 5. stavku 16. Uredbe (EU) br. .../2014 [MAR].

Članak 3.

Trgovanje na temelju povlaštenih informacija, *preporuka da druga osoba trguje na temelju povlaštenih informacija ili poticanje druge osobe da trguje na temelju povlaštenih informacija*

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da *trgovanje na temelju povlaštenih informacija, preporuka da druga osoba trguje na temelju povlaštenih informacija ili poticanje druge osobe da trguje na temelju povlaštenih informacija kako je definirano u ovom članku* imaju obilježja kaznenog *djela barem u ozbiljnim slučajevima i* ako su počinjeni namjerno.
2. *Za potrebe ove Direktive trgovanje na temelju povlaštenih informacija pojavljuje se kada osoba posjeduje povlaštene informacije i koristi te informacije pri izravnom ili neizravnom stjecanju ili otpuštanju finansijskog instrumenta na koji se ta informacija odnosi, za vlastiti račun ili za račun treće osobe.*

¹ Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (SL L 326, 8.12.2011., str. 1.).

3. *Ovaj članak primjenjuje se na sve osobe koje posjeduju povlaštene informacije kao rezultat bilo koje od sljedećih situacija:*

- (a) članstvo u upravnim, upravljačkim ili nadzornim tijelima izdavatelja;*
- (b) posjedovanje udjela u kapitalu izdavatelja;*
- (c) mogućnost pristupa informacijama tijekom obavljanja posla, profesije ili dužnosti;*
- (d) sudjelovanje u kaznenom djelu.*

Ovaj članak primjenjuje se i na sve osobe koje su do povlaštenih informacija došle pod okolnostima koje se razlikuju od onih koje su navedene u prvom podstavku, ako je ta osoba svjesna da je riječ o povlaštenim informacijama.

4. *Korištenje povlaštenih informacija za otkazivanje ili izmjenu naloga u vezi s financijskim instrumentom na koji se ta informacija odnosi kad je nalog predan prije nego je dotična osoba posjedovala povlaštenu informaciju također se smatra trgovanjem na temelju povlaštenih informacija.*

5. *U pogledu dražbi emisijskih jedinica ili drugih proizvoda na dražbi koji se na njima temelje i koje se održavaju u skladu s Uredbom (EU) br. 1031/2010, korištenje povlaštenih informacija iz stavka 4. obuhvaća i podnošenje, promjenu ili povlačenje ponude za kupnju od strane osobe za vlastiti račun ili za račun treće strane.*
6. *Za potrebe ove Direktive, preporuka da druga osoba trguje na temelju povlaštenih informacija ili poticanje druge osobe da trguje na temelju povlaštenih informacija pojavljuje se kad osoba posjeduje povlaštene informacije i:*

 - (a) *na temelju tih informacija preporučuje da druga osoba stekne ili otpusti financijske instrumente na koje se te informacije odnose, ili potiče tu osobu na takvo stjecanje ili otpuštanje; ili*
 - (b) *na temelju tih informacija preporučuje da druga osoba otkaže ili izmjeni nalog u vezi s financijskim instrumentom na koji se ta informacija odnosi, ili potiče tu osobu na takvo otkazivanje ili izmjenu.*

7. *Korištenje preporuka ili poticanja iz članka 6. svodi se na trgovanje na temelju povlaštenih informacija ako je osoba koja preporučuje ili potiče svjesna da se to temelji na povlaštenim informacijama.*
8. *Za potrebe ovog članka za osobu koja posjeduje povlaštene informacije ne smatra se samo po sebi da je ta osoba iskoristila te informacije ili da je kao posljedica toga trgovala na temelju stjecanja ili otpuštanja povlaštenih informacija ako se njezino ponašanje može okvalificirati kao zakonito ponašanje u skladu s člankom 7.a Uredbe (EU) br. .../2014 [MAR].*

Članak 3.a

Nezakonito otkrivanje povlaštenih informacija

1. *Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nezakonito otkrivanje povlaštenih informacija kako je definirano u ovom članku predstavlja kazneno djelo barem u ozbiljnim slučajevima i ako je počinjeno namjerno.*

2. *Za potrebe ove Direktive, do nezakonitog otkrivanja povlaštenih informacija dolazi kada osoba koja posjeduje povlaštene informacije te informacije otkrije bilo kojoj drugoj osobi, osim ako je to otkrivanje dio uobičajenog tijeka obavljanja posla, profesije ili dužnosti, uključujući i kada to otkrivanje ima obilježja istraživanja tržišta koje se provodi u skladu s člankom 7.c stavcima od 1. do 9. Uredbe (EU) br. .../2014 [MAR].*
3. *Ovaj članak primjenjuje se na sve osobe koje se nalaze u situacijama ili okolnostima iz članka 3. stavka 3. ove Direktive.*
4. *Za potrebe ove Direktive daljnje otkrivanje preporuka ili poticanja drugih iz članka 3. stavka 6. predstavlja nepropisno otkrivanje povlaštenih informacija u skladu s ovim člankom ako je osoba koja otkriva preporuke ili poticanje svjesna da se to temeljilo na povlaštenim informacijama.*
5. *Ovaj članak primjenjuje se u skladu s potrebom zaštite slobode medija i slobode izražavanja.*

Članak 4.

Manipuliranje tržištem

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da *manipuliranje tržištem kako je definirano u ovom članku* predstavlja kazneno djelo *barem u ozbiljnim slučajevima* i ako je počinjeno namjerno.
 2. *Za potrebe ove Direktive manipuliranje tržištem obuhvaća sljedeće aktivnosti:*
 - (a) *izvršavanje transakcije, davanje naloga za trgovanje ili bilo koji drugi postupak kojim se:*
 - i. *daju* neistiniti ili obmanjujući znakovi u pogledu ponude, potražnje ili cijene finansijskog instrumenata ili povezanog promptnog ugovora za robu; *ili*
 - ii. cijena jednog ili nekoliko finansijskih instrumenata ili povezanog promptnog ugovora za robu *održava* na neuobičajenoj ili umjetnoj razini;
- osim ako su razlozi zbog kojih je osoba koja je izvršila transakcije ili dala naloge za trgovanje zakoniti, a te su transakcije ili nalozi za trgovanje u skladu s prihvaćenom tržišnom praksom u dotičnom mjestu trgovanja;*

- (b) izvršavanje transakcije, davanje naloga za trgovanje ili bilo koja druga aktivnost ili postupak koji utječu na cijenu jednog ili nekoliko finansijskih instrumenata ili povezanog promptnog ugovora za robu u kojima se upotrebljavaju fiktivni postupci ili bilo koji drugi oblik obmane ili prijevare;
- (c) širenje informacija *preko medija, uključujući internet, ili bilo kojim drugim sredstvom*, što daje lažne ili obmanjujuće znakove u pogledu *ponude ili potražnje ili cijene* finansijskog instrumenta ili povezanog promptnog ugovora na robu *ili održava cijenu jednog ili nekoliko finansijskih instrumenata ili povezanog promptnog ugovora za robu na neuobičajenoj ili umjetnoj razini* ako te osobe stječu, za sebe ili drugu osobu, prednost ili korist od širenja dotičnih informacija; *ili*
- (d) *prosljeđivanje lažnih ili obmanjujućih informacija ili davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka ili bilo koji drugi postupak kojim se manipulira izračunom referentnih vrijednosti.*

Članak 5.

Poticanje, pomaganje i nagovaranje te pokušaj

1. Države članice potrebnim mjerama osiguravaju da su poticanje, pomaganje i nagovaranje na kaznena djela te pokušaj njihova činjenja iz članka **3. stavaka od 2. do 5., članaka 3.a i 4.** kažnjivi kao kazneno djelo.
2. Države članice potrebnim mjerama osiguravaju da je pokušaj počinjenja bilo kojeg djela iz članka **3. stavaka od 2. do 5. i stavka 7.** te **članka 4.** kažnjiv kao kazneno djelo.

2.a *Na odgovarajući se način primjenjuje članak 3. stavak 8.*

Članak 6.

Kaznenopravne **sankcije za fizičke osobe**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kojima osiguravaju da se kaznena djela iz članaka od 3. do 5. kazne učinkovitim, razmjernim i odvraćajućim **kaznenopravnim sankcijama.**

2. *Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članaka 3. i 4. kažnjiva maksimalnim trajanjem zatvorske kazne od najmanje četiri godine.*
3. *Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članka 3.a kažnjiva maksimalnim trajanjem zatvorske kazne od najmanje dvije godine.*

Članak 7.

Odgovornost pravnih osoba

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kojima osiguravaju da pravne osobe mogu biti odgovorne za kaznena djela iz članaka od 3. do 5. koja u njihovu korist počini bilo koja osoba, samostalno ili kao član tijela te pravne osobe, čiji se rukovodeći položaj kod te pravne osobe temelji na:
 - (a) ovlasti za zastupanje pravne osobe;
 - (b) ovlasti za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili
 - (c) ovlasti za provedbu kontrole unutar pravne osobe.

2. Države članice također potrebnim mjerama osiguravaju da pravne osobe mogu biti odgovorne kada je manjak nadzora ili kontrole od strane osobe iz stavka 1. omogućio da njoj podređena osoba u korist te pravne osobe počini kazneno djelo iz članaka od 3. do 5.
3. Odgovornost pravnih osoba iz stavaka 1. i 2. ne isključuje kazneni postupak protiv fizičkih osoba koje su uključene kao počinitelji, poticatelji ili supočinitelji kaznenih djela iz članaka 3. do 5.

Članak 8.

Sankcije za pravne osobe

Države članice potrebnim mjerama osiguravaju da je pravna osoba koja se smatra odgovornom u skladu s člankom 7. podložna djelotvornim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama, *koje uključuju kaznene ili nekaznene finansijske kazne, a mogu uključivati i druge sankcije, kao što su:*

- (a) *ukidanje prava na javne naknade ili pomoć;*

- (b) *privremena ili stalna zabrana obavljanja trgovачke djelatnosti;*
- (c) *stavljanje pod sudski nadzor;*
- (d) *sudski nalog za likvidaciju;*
- (e) *privremeno ili trajno zatvaranje ustanova koje su korištene za počinjenje kaznenog djela.*

Članak 8.a

Nadležnost

1. *Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi ustanovile svoju nadležnost za kaznena djela iz članaka od 3. do 5. ako je kazneno djelo počinjeno:*
 - (a) *djelomično ili u cijelosti na njihovom teritoriju; ili*
 - (b) *od strane jednog od njihovih državljana, barem u slučajevima u kojima se određeno djelo smatra kaznenim djelom u mjestu počinjenja.*

2. *Država članica obavještava Komisiju ako odluči ustanoviti daljnju nadležnost za kaznena djela iz članaka od 3. do 5. koja su počinjena izvan njezinog teritorija i ako:*

- (a) uobičajeno boravište počinitelja je na njezinom teritoriju; ili*
- (b) kazneno djelo počinjeno je u korist pravne osobe koja na njezinom teritoriju ima poslovni nastan.*

Članak 8.b

Ospozobljavanje

Ne dovodeći u pitanje pravosudnu neovisnost i razlike u organizaciji pravosuđa diljem Unije, države članice zahtijevaju od nadležnih za ospozobljavanje sudaca, tužitelja, policije, zaposlenih u pravosuđu te osoblja onih nadležnih tijela koja su uključena u kazneni postupak i istražne radnje da omoguće ospozobljavanje u vezi s ciljevima ove Direktive.

Članak 9.

Izvješće

Komisija do ...^{*} izvješćuje Europski parlament i Vijeće o *funkcioniranju* ove Direktive i, po potrebi, o potrebi za njezinom *izmjenom, uključujući u vezi s tumačenjem ozbiljnih slučajeva iz članka 3. stavka 1., članka 3.a stavka 1. i članka 4., visinom sankcija u državama članicama i mjerom u kojoj su usvojeni fakultativni elementi iz ove Direktive.*

Izvješće Komisije po potrebi je popraćeno zakonodavnim prijedlogom.

Članak 10.

Prenošenje

1. Države članice donose i objavljaju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do ...^{*}. One Komisiji što je prije moguće dostavljaju tekst navedenih mjera.

* SL: unijeti datum: četiri godine od *datuma primjene* ove Direktive.

* SL, unesite datum: 24 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive.

One te mjere primjenjuju od ... *, podložno stupanju na snage ***Uredbe (EU) br. .../2014 /MAR/*** i na dan njezina stupanja na snagu.

Kada ih države članice donose, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 11.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu na dvadeseti dan od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 12.

Adrese

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljen u ...,

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik

#

Or. en